

Uitwegenbeleid 2021

Vanwege ruime formulering van de weigeringsgronden voor het toestaan van uitwegen als bedoeld in artikel 2.3 van de Verordening fysieke leefomgeving (Vfl), is het van belang enige richting te geven aan de beoordelingsvrijheid, om willekeur te voorkomen, de ambtelijke beoordeling gemakkelijker te maken en meer rechtszekerheid te creëren voor de burger.

Voor onderstaande beleidsregels gelden de volgende uitgangspunten:

- het toestaan van (een eerste) uitweg is geen vanzelfsprekendheid, maar hangt af van de omstandigheden van het geval;
- het verkeer op de weg mag niet in gevaar worden gebracht;
- een uitweg mag niet ten koste gaan van de parkeerdrukte of parkeergelegenheid;
- een uitweg mag niet ten koste gaan van openbaar groen;
- een tweede uitweg is in beginsel niet wenselijk (maar onder specifieke omstandigheden niet uitgesloten);
- er wordt vastgehouden aan de maximale maatvoering van een uitweg van 5 m.

1. Wettelijke basis

Het artikel 2.3 Vfl vormt de basis voor het beleid:

Artikel 2.3 Maken, hebben, gebruiken, veranderen van een uitweg

1. Het is verboden om zonder omgevingsvergunning van het college:
 - a. een uitweg te maken naar de weg;
 - b. (van de weg gebruik te maken voor) het hebben van een uitweg;
 - c. verandering aan te brengen in een bestaande uitweg naar de weg;
 - d. het gebruik van een uitweg te veranderen.
2. In aanvulling op artikel 1.8 van deze verordening kan het bevoegd gezag de vergunning weigeren in het belang van:
 - a. de bruikbaarheid van de weg;
 - b. het veilig en doelmatig gebruik van de weg;
 - c. de bescherming van het uiterlijk aanzien van de omgeving of
 - d. de bescherming van groenvoorzieningen in de gemeente.

Deze beleidsregels betreffen beleidsregels als bedoeld in artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht.

2. Begrippen

Onder 'weg' in de zin van dit beleid wordt verstaan, hetgeen artikel 1.1 van de Vfl daaronder verstaat.

Onder 'uitweg' in de zin van dit beleid wordt verstaan: een fysieke verandering van de weg (waaronder het trottoir), dan wel de aansluiting van een toegangsweg (oprit/inrit) vanaf een perceel op de weg.

3. Algemene toetsingscriteria

Iedere aanvraag of casus wordt getoetst aan de weigeringsgronden, zoals opgenomen in artikel 2.3, tweede lid Vfl (dan wel elk daaropvolgend door de raad vastgesteld gelijkkluidend artikel). Indien een weigeringsgrond moet worden toegepast, wordt de aanvraag op basis van de hieromtrent gemaakte belangenafweging geweigerd. Bij de uitleg van artikel 2.3 Vfl en de daarin gehanteerde begrippen, wordt van onderstaande uitgangspunten en uitleg uitgegaan.

3.1. breedte van de uitweg

Een uitweg heeft een maximale breedte van 5 m. Hierbij wordt in het geval sprake is van een fysieke aanpassing van de weg of trottoir, gemeten aan de buitenzijde van de constructie. Bij het aanpassen van een trottoir zullen de bochtbanden aldus volledig onderdeel uitmaken van de uitweg.

3.2. bruikbaarheid van de weg

De bruikbaarheid van de weg is een breed begrip, maar heeft in elk geval (mede) betrekking op de volgende aspecten:

- aantal aangeduide parkeerplaatsen c.q. parkeervakken, alsook de niet aangeduide parkeergelegenheden (parkeerdruk);

- openbare voorzieningen, zoals afvalcontainer, kolken, straatmeubilair, lichtmasten of andere nutsvoorzieningen.

3.3. verkeersveiligheid

Naast een veilig gebruik van een uitweg door de gebruiker en de deelnemers aan het verkeer (doorstroming op de weg), kan de verkeersveiligheid ook in het geding zijn als door het hebben van een uitweg hinder ontstaat als gevolg van uitspoeling van gronden of water op de openbare weg. Onder een doelmatig gebruik van de weg kan eveneens een goede doorstroming van verkeer vallen.

3.4. uiterlijk aanzien van de omgeving

Onder uiterlijk aanzien van de omgeving, kan onder andere aan de volgende aspecten worden gedacht;

- de invloed op de beeldkwaliteit en beleving van de openbare ruimte van het desbetreffende gebied;
- parkeren vóór de voorgevelrooilijn dient passend te zijn gelet op de beoogde kwaliteit van het straatbeeld en omgeving;

3.5 bescherming van groenvoorzieningen

Bij bescherming van groenvoorzieningen moet onder andere worden gedacht aan:

- aanwezige plantvlakken, plantenbakken of perken;
- landschapselementen, bossages, lanen of boomstructuren.

4. Toetsingscriteria binnen de kernen/bebouwde percelen

Een eerste uitweg wordt, voor zover dit noodzakelijk is voor de ontsluiting van een perceel en voldoet aan de toetsingscriteria, in het algemeen toegestaan. Een tweede uitweg (of meer) wordt in het belang van de bescherming van het uiterlijk aanzien (verblijfsfunctie staat centraal) niet toegestaan. Wij hanteren derhalve de onderstaande uitgangspunten.

4.1. vrijstaande woning

- 1° uitweg is toegestaan, mits (onverminderd de weigeringsgronden):
 - o de parkeerdruk (zie onder 4.4) in de straat niet toeneemt;
 - o verkeersveiligheid is gewaarborgd;
 - o geen openbaar groen hoeft te worden verwijderd, tenzij:
 - (zonder afbreuk te doen aan de kernwaarden) volledige compensatie in de directe nabijheid op kosten van de aanvrager kan worden gerealiseerd, zonder dat dit ten koste gaat van een openbare parkeerplaats;
 - het verwijderen van groen ruimtelijk aanvaardbaar is én de parkeerdruk in de straat erdoor positief wordt beïnvloed.
- 2° uitweg in beginsel niet wenselijk, tenzij:
 - o (onverminderd de weigeringsgronden) de hoeveelheid aan functies op het perceel dit noodzakelijk maken en de grootte van het perceel dit gelet op het uiterlijk aanzien ervan toelaat.

4.2. twee-onder-een kap/geschakelde woningen

- 1° uitweg is toegestaan, mits (onverminderd de weigeringsgronden):
 - o de parkeerdruk (zie onder 4.4) in de straat niet toeneemt;
 - o de verkeersveiligheid is gewaarborgd;
 - o geen openbaar groen hoeft te worden verwijderd, tenzij:
 - (zonder afbreuk te doen aan de kernwaarden) volledige compensatie in de directe nabijheid op kosten van de aanvrager kan worden gerealiseerd, zonder dat dit ten koste gaat van een openbare parkeerplaats;
 - het verwijderen van groen ruimtelijk aanvaardbaar is én de parkeerdruk in de straat erdoor positief wordt beïnvloed.
- 2° uitweg niet wenselijk.

4.3. tussenwoning (parkeren in de voortuin)

- 1° uitweg uitsluitend toegestaan, mits (onverminderd de weigeringsgronden):
 - o de gevelbreedte van de woning minimaal 9,50 m bedraagt, de lengte vanaf de gevel tot aan de weg (waaronder trottoir) minimaal 6,50 m bedraagt én de parkeerdruk (zie onder 4.4) in de straat niet toeneemt.

- o geen openbaar groen hoeft te worden verwijderd (tenzij (zonder afbreuk te doen aan de kernwaarden) volledige compensatie in de directe nabijheid op kosten van de aanvrager kan worden gerealiseerd);
- 2° uitweg niet wenselijk.

4.4. parkeerdruk

De parkeerdruk kan toenemen als een uitweg ten koste gaat van een openbare parkeerplaats. De parkeerdruk wordt in elk geval geacht ontoelaatbaar toe te nemen als er twee openbare parkeerplaatsen verloren gaan ten gevolge van het maken, hebben of gebruiken van een uitweg.

5. Toetsingscriteria buitengebied/onbebouwde percelen

In het buitengebied speelt voornamelijk de verkeersveiligheid een afwegingsaspect, omdat vaak traag verkeer vanaf een (landbouw)perceel op een weg invoegt waarop een hoge(re) snelheid is toegestaan. Daarnaast kunnen landschapselementen of cultuurhistorische elementen in het geding zijn. Onderstaande regels hebben betrekking op uitwegen van en naar onbebouwde percelen, zoals agrarische gronden, natuur en bos. In het buitengebied hoeft (in principe) geen rekening te worden gehouden met het teniet gaan van openbare parkeerplaatsen of de toename van parkeerdruk.

5.1. buitengebied

- 1° uitweg uitsluitend toegestaan, mits (onverminderd de weigeringsgronden);
 - o er door gewijzigd gebruik (waaronder ruilverkaveling of wijziging in de perceelgrenzen) een bestaande uitweg ontbreekt;
 - o geen wijziging wordt aangebracht in bestaande holle wegen, graften of andere landschapselementen of bossages;
 - o de verkeersveiligheid niet in het geding is.
- 2° uitweg uitgesloten.

6. Inherente afwijkingsbevoegdheid

Het college van burgemeester en wethouders is gehouden de vastgestelde regels van beleid toe te passen. Een uitzondering is mogelijk, indien in een concreet geval het strikt toepassen van het beleid voor een of meer belanghebbenden gevolgen zou hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zijn in verhouding tot het met de beleidsregel te dienen doel (artikel 4:84 Awb). Het college dient alle omstandigheden van het geval te betrekken in zijn beoordeling en dient te bezien of deze op zichzelf dan wel tezamen met andere omstandigheden, moeten worden aangemerkt als bijzondere omstandigheden in de zin van artikel 4:84 van de Awb die maken dat het handelen overeenkomstig de beleidsregel gevolgen heeft die onevenredig zijn in verhouding tot de met de beleidsregels te dienen doelen.

7. Handhaving

Indien een uitweg zonder omgevingsvergunning wordt aangebracht, veranderd of gebruikt, wordt in strijd met artikel 2.3, eerste lid Vfl gehandeld, waardoor een handhavingsplicht ontstaat.

8. Overgangsrecht

Artikel 2.3 Vfl betreft een voorzetting van artikel 2:7 Apv (oud), zoals vastgesteld op 12 december 2019 en in werking getreden op 30 januari 2020. Met artikel 2:7 Apv (oud) was een nieuwe wettelijke basis gecreëerd en was voor het eerst toepassingsbeleid opgesteld (conform onderhavige beleid). Alhoewel geen nieuwe beleidslijn was beoogd, kunnen de regels zoals die vanaf 30 januari 2020 gelden (en thans worden voortgezet) op casuïstiek niveau tot andere uitkomsten leiden. Derhalve wordt ook het overgangsrecht voortgezet.

Onderhavig beleid is voor het eerst in werking getreden op 30 januari 2020, dat tot gevolg heeft dat:

- op vóór 30 januari 2020 vergunde en bestaande (legale) uitwegen het nieuwe beleid niet van toepassing is, zolang deze ongewijzigd gehandhaafd blijven;
- uitwegen die tot 30 januari 2020 niet vergunningplichtig waren, maar onder vigeur van dit beleid (en artikel 2.3 Vfl) niet zijn toegestaan, mogen - mits onveranderd - blijven voortbestaan en gebruikt;
- bestaande onrechtmatige uitwegen, zullen voor zover deze niet passen binnen dit beleid, onrechtmatig blijven.
- Voor alle overige gevallen geldt dat vanaf 30 januari 2020 het nieuwe regime van toepassing is.

Kosten

Een uitwegconstructie vergt meestal een fysieke aanpassing van de openbare weg. Voor zover deze weg is aangelegd door de gemeente of behoort tot gemeentelijk eigendom, wordt een uitweg ook in beheer en opdracht van de gemeente uitgevoerd. Hierop zijn geen uitzonderingen mogelijk. De kosten

die gemoeid zijn met het aanleggen van een uitweg worden op de aanvrager verhaald via de privaatrechtelijke weg. Het betreffen de volledige kosten voor alle fysieke veranderingen van de weg ten behoeve van de uitweg, waaronder de vervanging van trottoirtegels (zie onderstaande). Deze kosten betreffen aldus geen legeskosten behorende bij de te verlenen omgevingsvergunning, maar de uitvoeringskosten van de uitweg.

Onderdeel van een uitwegconstructie, ongeacht of dit een geheel nieuwe of slechts een verandering of verbreding van een bestaande uitweg betreft, zijn de trottoirtegels of andere aanwezige bestrating (voor zover van toepassing). Veelal zal een uitweg toegang geven tot een perceel waarbij over het trottoir moet worden gereden. Een trottoir is in de regel

aangelegd met bestratingsmaterialen gericht op de belasting van voetgangers. Ten behoeve van de aanleg van een uitweg worden derhalve de bestaande trottoirtegels (of andere bestrating), vervangen door dikkere trottoirtegels (of bestrating) die een hogere belasting kunnen verdragen. Deze kosten maken aldus onderdeel uit van de uitvoeringskosten van een uitweg.

Inwerkingtreding

Deze beleidsregel treedt in werking op de dag na bekendmaking

Besloten op 3 augustus 2021 Simpelveld,

Burgemeester en wethouders gemeente Simpelveld,

mr. M. Liu
gemeentesecretaris

mr. R. de Boer
burgemeester